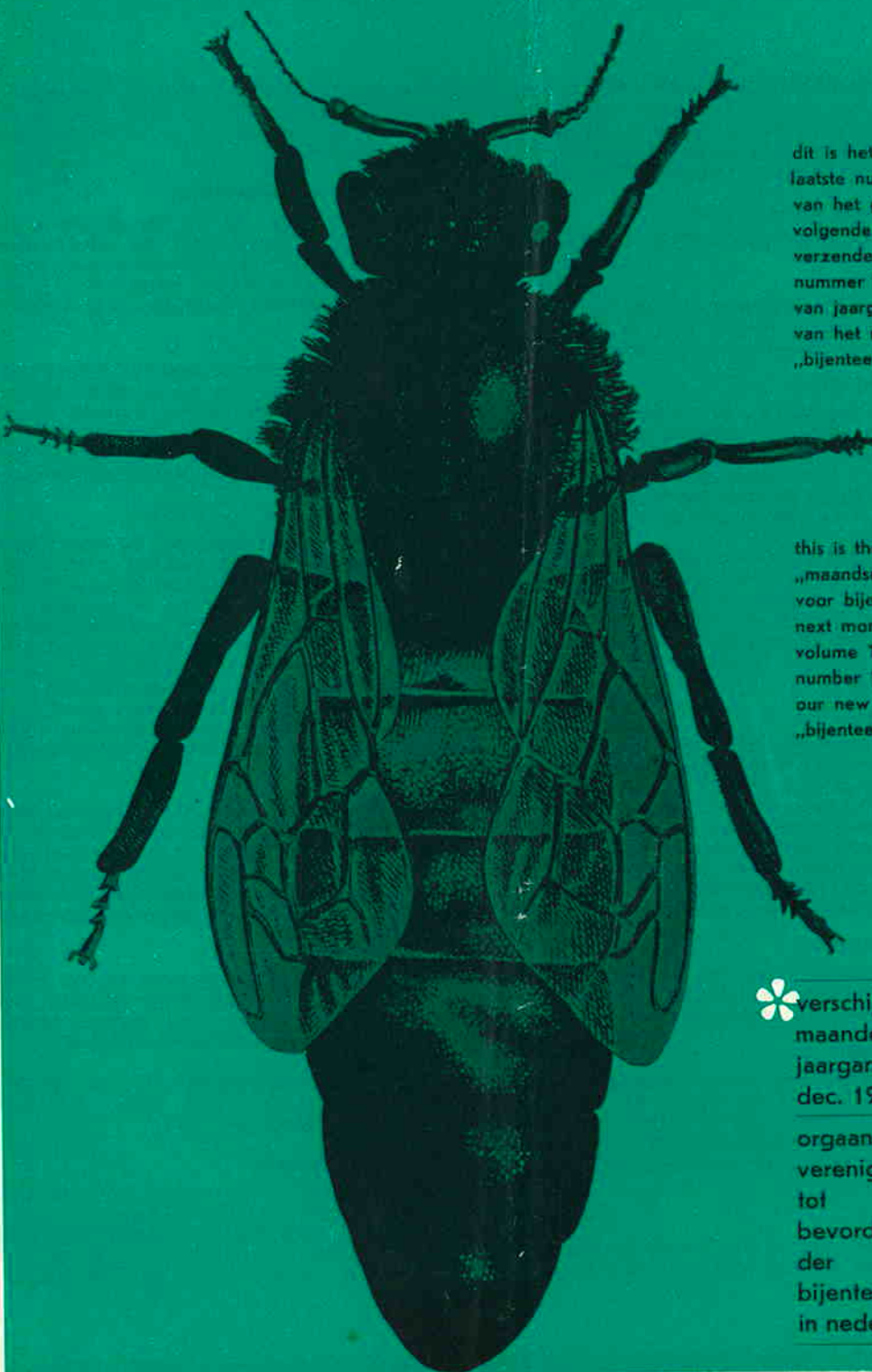

maandschrift voor

bijenteelt

dit is het
laatste nummer
van het groentje.
volgende maand
verzenden wij
nummer 1
van jaargang 1
van het nieuwe blad
„bijenteelt.”

this is the last issue of
„maandschrift
voor bijenteelt.”
next month we mail
volume 1
number 1 of
our new bee journal
„bijenteelt.”

❁ verschijnt
maandelijks
jaargang 66
dec. 1964 - 12

orgaan van de
vereniging
tot
bevordering
der
bijenteelt
in nederland

Het Groentje wordt blauw!

ONDER VERWIJZING NAAR HET AFscheidingsartikel van de commissie van redactie en de redacteur, dat u elders in dit nummer aantreft, volgen hier enige wenken en mededelingen betreffende het nieuwe blad.

1. Naam van het nieuwe blad.

Het nieuwe blad zal „BIJENTEELT” heten.

2. Verschijndag

Naar alle waarschijnlijkheid zal dat de eerste woensdag van iedere maand zijn. In juli verschijnt een gecombineerd juli-augustusnummer.

3. Afdelingsberichten

We krijgen in het nieuwe blad afdelingsberichten van vier bonden. Ze moeten dus erg kort zijn. Vermeldt u bij voorkeur alléén wat ook voor de andere 9000 lezers interessant is? Zo nodig zal de redactie de afdelingsberichten moeten bekorten, maar het is natuurlijk veel prettiger, dat u dat zelf doet.

We nemen verder niet meer de tot nu toe gebruikelijke uitvoerige overlijdensberichten op, maar wij zullen de namen van hen, die ons ontvallen, met opgaaf van de afdeling, waartoe zij behoorden en van de functie, die zij in die afdeling vervulden, in een afzonderlijke rubriek vermelden.

4. Evenementen

De aankondigingen van bijenmarkten, tentoonstellingen en verdere belangrijke gebeurtenissen vermelden we gaarne in een nieuwe rubriek, die „Onze Imkersagenda” zal heten. De verslagen van deze evenementen moeten kort zijn. Let u daarbij ook weer in het bijzonder op wat voor de overige 9000 lezers van belang is? In de verslagen van bijenmarkten b.v. zijn dat de aanvoer en de prijzen van volken en honing.

5. Verenigingsnieuws

De officiële mededelingen van de vier verenigingen zullen in 't nieuwe blad zo kort en zakelijk mogelijk worden opgenomen.

6. Vragenrubriek

Vragen kunnen als van ouds worden gezonden aan het Bijenhuis te Wageningen. Als men bij de vraag een postzegel insluit, krijgt men het antwoord per post toegezonden. Men hoeft dus in dringende gevallen niet het antwoord in het blad af te wachten.

7. Medewerkers

Wij vertrouwen, dat de medewerkers van het Groentje en het Geeltje ook het nieuwe blad

met hun bijdragen willen blijven bevoordelen. De bijdragen kunnen als van ouds vóór de 10e der maand aan het Bijenhuis te Wageningen worden gezonden.

8. Advertenties en speurbijtjes

In afwijking van de tot nu toe gevolgde gedragslijn, dienen speurbijtjes en advertenties voor het nieuwe blad rechtstreeks te worden ingezonden aan de drukker. Adres: N. V. van Mastrigt en Verhoeven, Oude Kraan 6, Arnhem. Giro: 873335.

Aan 't Bijenhuis gezonden opgaven worden natuurlijk onmiddellijk aan de drukker doorgezonden, maar door die omweg kunnen ze net te laat komen! Vooral voor advertenties en speurbijtjes voor het eerste nummer neme men dus zeer vroegtijdig contact met de drukker op.

9. Adressering

Deze geschiedt aan de hand van de ledenlijsten der afdelingen. Het is dus van het grootste belang, dat ledenlijsten en quotum zo spoedig mogelijk, en in ieder geval vóór 31 december in Wageningen zijn, zoals in ons huishoudelijk reglement is voorgeschreven. Wie het blad niet ontvangt, kan in de meeste gevallen aannemen, dat zijn afdeling ledenlijst en quotum nog niet of niet tijdig inzond. Ga dus in ieder geval eerst even bij de secretaris van uw afdeling informeren naar de reden van het uitblijven van het blad.

Wil men het nummer dat men niet ontving tóch hebben, dan dient men aan het Bijenhuis 50 cent aan postzegels te zenden met opgaaf van het nummer, dat men wenst te ontvangen. Men moet er rekening mee houden, dat van ieder nummer slechts een zeer beperkte voorraad wordt aangehouden.

Wie het blad niet ontvangt, moet er ook rekening mee houden, dat hij waarschijnlijk niet verzekerd is tegen schade door vervoer, brand, diefstal en wettelijke aansprakelijkheid.

Ook deze verzekering begint in het nieuwe jaar namelijk pas te lopen zodra ledenlijst en quotum in Wageningen zijn.

10. Adresveranderingen

Geeft u alle adresveranderingen als van ouds op aan het Bijenhuis te Wageningen?

Wij danken alle afdelingsbesturen en leden bij voorbaat voor hun medewerking bij de omschikking van het Groentje op „BIJENTEELT”.

Afscheid

Dit is het laatste nummer van het Groentje. De volgende maand krijgt u het nieuwe bijenblad in de bus. Het zal niet groen zijn, maar blauw.

Er is een beetje weemoed in ons hart bij dit afscheid. We geven iets prijs, wat ons allen toch wel lief en dierbaar was.

Zo gaat het ook onze vrienden van de zuidelijke bonden. Zij waren even sterk gehecht aan hun Geeltje als wij aan ons Groentje.

Hoe moeten we het vreemde gevoel beschrijven, dat ons bekruipt bij het schrijven van dit afscheidsartikel? Het is huilen en lachen tegelijk. En er is, welbeschouwd, veel meer reden om te lachen dan te huilen. Is het niet verheugend, dat vier groepen van imkers, die tot nu toe gescheiden van elkaar leefden, besloten hebben om samen verder te gaan? Want de samenvoeging van de bijenbladen is de eerste stap op de weg, die moet leiden tot de samensmelting van alle vier verenigingen tot één grote Nederlandse Bijenhoudersbond.

De gedachte aan samenwerking is niet van vandaag of gisteren. We hebben met onze zuidelijke vrienden al tal van jaren op velerlei gebied samengewerkt. Eerst hadden we een contact-commissie. Die commissie werd opgeheven, maar in de plaats daarvan kwam het hechtere verband van de Bedrijfsraad. Om ook op gebieden, die de Bedrijfsraad niet kon bestrijken, tot samenwerking te komen, kwam er de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap. Met de komende jaarwisseling gaan we allemaal hetzelfde bijenblad lezen. En we zijn al bezig om de laatste grenzen, die ons daarna nog scheiden, op te ruimen.

Nu we op de weg naar eenheid wéér een grens hebben weggevaagd, willen we niet te lang achterom kijken. Maar het zou getuigen van ondankbaarheid als we niet een woord van erkentelijkheid wijdden aan allen, die in de achter ons liggende jaren hun beste krachten aan ons blad hebben gegeven. Wij denken daarbij vooral aan de velen, die hun kennis en ervaring door middel van het Groentje aan alle anderen hebben medegedeeld. Het is hartverwarmend om de oude jaargangen nog eens door te bladeren en overal die treffende getuigenissen te vinden van imkers, die, in nauwe verbondenheid met hun bijen enerzijds en met hun collega's anderzijds, dat wonderlijke stukje natuur beleefden, waarvan wij allen ons hart hebben verloren.

Ons nieuwe blad zal worden gedrukt door een andere drukker. Voor ons is dat wel pijnlijk, want wij moeten afscheid nemen van een aantal medewerkers, die vrijwel niemand van de lezers kent, maar die ons steeds op voortreffelijke wijze hebben geholpen om met onze beperkte middelen een zo goed mogelijk blad te maken. Dank, heren van de Gelderlander! Wij bewaren de beste herinneringen aan u allen!

Ten slotte een woord aan onze lezers. De redactie van het nieuwe blad zal voorlopig worden gevoerd door de beide redacteurs van Geeltje en Groentje samen. Onze bijenbladen hadden ieder hun eigen „klimaat”. Die beide klimaten hopen wij op deze wijze te doen samensmelten.

In het nieuwe blad zult u vertrouwde rubrieken en vertrouwde medewerkers aantreffen, naast nieuwe. Omdat het blad nu het orgaan van vier bonden wordt in plaats van één, zullen wij de verenigingsberichten moeten beperken. U merkt straks wel, hoe we dat proberen op te lossen. Omdat een deel van de lezers van het nieuwe blad ons oude Groentje niet hebben gekend en omdat onze lezers het Geeltje niet kennen, zullen we op de inhoud van het vroegere Groentje en het vroegere Geeltje zo weinig mogelijk terugtasten. We beginnen opnieuw.

En we doen ons best om er een goed begin van te maken.

Commissie van redactie
redacteur

Ervaringen met krainers

In een van mijn vorige artikelen heb ik de lezers beloofd mijn ervaring met de vorig jaar verkregen krainer koninginnen te zullen bekend maken. In verband met het feit, dat ons Maandschrift de laatste tijd nogal veel aandacht heeft besteed aan de krainernteelt, wil ik het kort maken.

EIND JULI 1963 KWAM IK IN HET BEZIT van twee krainer moeren, die door de koninginnenteeltcommissie waren geteeld. Deze werden in normale volken ingebracht volgens de daarbij gegeven aanwijzingen, hetgeen, uitstekend is geslaagd.

Ongeveer twee maanden daarna, dus begin oktober, waren nagenoeg alle bijen van deze volken krainers.

De dracht was afgelopen en beide werden voor de winter van voor voorzien. De bijen bezetten acht broedkamerramen en kregen daaronder nog acht honingkamerramen met veel niet verzegelde heidehoning. In de broedraten was tevoren reeds ongeveer 10 liter suikeroplossing 1 op 2 gevoerd.

Beide volken kwamen uitstekend door de winter. Beide werden verhuurd aan fruittelers. Op het fruit verliep alles gelijk met de andere ongeveer dertig volken. In het transport naar het fruit bevonden zich nog twee krainer volken met koninginnen, die waren geteeld door de Gooise Krainer Club.

Omstreeks 15 mei bleken hierin open doppen aanwezig en we besloten een veger te maken, om te voorkomen dat de originele, op Schiermonnikoog bevruchte moeren verloren zouden gaan.

Nu begon de ellende! De bijen waren zo agressief, dat we genooddakt waren ons tegen hun aanvallen terdege te beschermen. Vermoedelijk omdat de bewerking moest worden onderbroken, bleek later één veger geen moer te hebben. Deze bevond zich nog in de oorspronkelijke kast. (Wij stoten bij het maken van een veger alle bijen in een nieuwe, ledige, kast af. De moer heeft zich hierbij waarschijnlijk op de bodem van de kast bevonden).

Wij hebben later nog enkele malen deze volken geïnspecteerd, maar ze waren niet zonder bijenkaps te behandelen.

Mijn eigen volken kwamen later aan de beurt. Eén van de twee was eigendom van de afdeling Hilversum. Hiervan werd op 25 mei een veger gemaakt. Wat ervan terecht gekomen is, weet ik niet.

Volgt nu de ervaring met mijn eigen volk. Hiervan kwam op 24 mei een natuurzwerm af. Deze werd geschept en in een nieuwe kast op uitgebouwde raten gezet. De rest van dit volk werd verdeeld over vier drieraamkastjes en één deel in de honingkamer van het oude volk, alle voorzien van één moerdop.

In dit verband kan over de honingopbrengst geen oordeel worden gegeven; de honing werd eveneens verdeeld over de vijf kernvolkjes.

Alle krainer volkjes werden op een afgelegen

plek bijeengebracht en aldaar werden alle jonge moeren bevrucht.

Inmiddels was reeds gebleken, dat de steekneiging van deze, nu nog onbetwist zuivere, volken zeker niet geringer was dan van de niet-krainers. De jonge moeren waren spoedig aan de leg en de volken werden regelmatig gevoerd. Ze zijn alle op acht ramen de winter ingegaan met acht honingkamerramen met onverzegelde heidehoning er onder.

Ook bij deze jonge volkjes was van geringere steekneiging niets te bespeuren. Ik ben zelfs eenmaal gevlucht toen ik zo'n volkje, dat toen op zes ramen zat, wilde verplaatsen zonder de kast te openen.

Maar, nu nog de natuurzwerm. Deze wilde maar niet groeien, ondanks het feit dat ze nu en dan een liter voer kreeg. Eind juli ging ik eens in de kast kijken en... constateerde geen eitjes meer. Zou ze wéér gezwerm hebben? Mijns inziens kon dit niet, gezien het geringe aantal bezette raten: zes ramen en geen doppen.

Ik besloot een raam eitjes uit een ander volk in te hangen. Drie dagen later: geen redcellen, dus was de oude moer nog present. Op enkele raten verder ontdekte ik hier en daar enkele eitjes, zeer verspreid uiteen. Dat was nog een bevestiging dat de oude moer nog aanwezig was.

De kast werd gesloten en het volk enkele dagen gevoerd. Hierna werd weer geïnspecteerd en bleken een drietal ramen flink bezet met eitjes. Er werd nog doorgegaan met voeren en het volk is verder normaal ingewinterd.

De steekneiging van dit volk was beslist niet geringer dan van mijn andere volken. Over de oorzaken van die steekneiging wil ik bij een andere gelegenheid mijn inzichten nog wel eens mededelen. Welke conclusie volgt hieruit?

1. Mogen we niet afgaan op de korte ervaring met één volk.

2. De zwermneiging kwam overeen met die van de andere dertig volken.

3. De steekneiging was ook ongeveer gelijk.

4. Het feit, dat de oude koningin in juli de leg staakt, is een ernstig nadeel. Zo'n volk is voor de heidedracht waardeloos. Bovendien geeft dit aanleiding tot verkeerde conclusies bij de behandeling, men denkt allicht dat het volk heeft gezwerm en neemt dienovereenkomstige maatregelen, die, omdat de oude moer nog aanwezig is, verkeerde gevolgen hebben en de hele boel in de war sturen.

Een ander verschijnsel deed zich voor, dat ik gedurende mijn veeljarige praktijk met de bijen nog nimmer ben tegengekomen. Ongeveer veertien dagen voordat ik bemerkte dat er geen eitjes meer waren, merkte ik een aantal gesloten broedcellen, die niet gesloten waren. Dit lijkt een gekke tegenstelling, die een verklaring nodig heeft. Dit waren cellen met bijna volwassen poppen met reeds zwarte ogen, zonder celafsluiting. De lichamen van de poppen waren nog wit. Ze zijn wel uitgelopen, maar ik ontdekte later een aantal nogal kleine werksters. Verder is alles weer normaal verlopen, behalve dan die leg-vakantie bij de moer.

Mijn slotconclusie is, dat we veel te veel aandacht besteden aan de krainers en dat hierdoor het imkeren zelf op de achtergrond raakt. Er worden op dit gebied nog zeer grove fouten gemaakt. Maar, daarover wil ik het deze

keer niet hebben. Als ik goed ben ingelicht, en dat geloof ik wel, dan zal in de volgende jaargang meer aandacht worden besteed aan de praktische bijenteelt in het algemeen. Ik geloof, dat daaraan grote behoefte bestaat. Misschien zal ik daaraan ook nog een steentje mogen bijdragen.

Mijn voornemen om het kort te maken, is geloof ik niet geslaagd!

HILVERSUM

O. de VRIES

Naschrift redactie.

Die „volgende jaargang” komt niet, we krijgen in januari het nieuwe bijenblad. In **dit** nummer hebben we zoveel mogelijk alle reeds gezette kopij opgenomen, die, wegens plaatsruimtegebrek in de vorige nummers, moest wachten. Over de artikelen, die in dit nummer geen plaats meer vinden, zullen we contact opnemen met de schrijvers.

Discussie dus gesloten.

RED.

Eremedailles

Het hoofdbestuur kende in 1964 de eremedaille der vereniging toe aan de volgende leden:

C. O. J. Hendrikse, Afd. Schouwen-Duiveland.

B. van Houten, Afd. Jubbega.

J. Koch, Afd. Den Haag.

P. Koppes, Afd. Hoorn.

G. J. Leferink, Afd. Holten.

S. Posthuma, Afd. Leeuwarden.

P. van Putten, Afd. Rotterdam.

J. G. Tavenier, Afd. Eindhoven.

Onze antwoordman

Gedurende dertien jaar heeft de heer F. Slot te Den Haag de vragen van onze lezers in de vragenrubriek beantwoord. De wijze waarop hij dat deed is boven alle lof verheven en wij prijzen ons gelukkig, dat wij indertijd zo'n goede greep deden!

In verband met zijn leeftijd en gezondheid moet de heer Slot dit werk tot onze grote spijt beëindigen, al heeft hij ons toegezegd ons

niet in de steek te zullen laten voordat we een opvolger hebben gevonden. En het zal niet gemakkelijk zijn iemand te vinden, die het hele imkersvak, zowel de korf- als de kastteelt, zo volkomen beheerst als hij.

Met weemoed in het hart danken wij de heer Slot voor zijn jarenlange hulp en medewerking aan het Groentje en met heel ons hart bieden we hem onze beste wensen aan voor zijn gezondheid.

Op de foto zien we hem nu eens niet in actie als onze antwoordman, maar als imker!

Commissie van redactie
redacteur

Hoofdbestuur

- Voorzitter:** Mr. L. R. J. ridder VAN RAPPARD, Arkelsedijk 60, Gorinchem, Tel. (0 1830) - 2825
- Secr.-Penn.-Redacteur:** R. P. GROENVELD, Bijenhuis, Wageningen, Tel. (0 8370) - 2863
- Directeur Bijenhuis:** H. SEUNNINGA, Bijenhuis, Wageningen, Tel. (0 8370) - 2863
- Friesland:** J. J. MULDER, Vaart N.Z. 18, Appelscha, Tel. (0 5662) - 596
- Groningen:** R. H. GESKES, Westerstraat 29, Roden, Tel. (05908) - 9699
- Drente:** J. TIMMERMANS, Broeklaan 46, Assen, Tel. (0 5920) - 3412
- Overijssel-Oost:** W. ASSINK, Broekheurnerstraat 126, Enschede, Tel. (0 5420) - 3442.
- Overijssel-West:** J. FRENS, Stationsweg 15, Ommen, Tel. (0 5291) - 403
- Veluwe:** H. G. MAAGENDANS, Passavantlaan 14, Arnhem, Tel. (0 8300) - 26780
- Graafschap en Limjers:** G. J. A. MEIJER, Babberich, Tel. (0 8364) - 252
- Betuwe:** B. TH. KINKELAAR, Thijmstraat 31, Nijmegen, Tel. (0 8800) - 52625
- Utrecht:** C. PATER Jzn., Achterdijk 26, Bunnik, Tel. (0 3405) - 305
- Noordholland:** A. H. v. d. BERG, Herenweg 79, Egmond-Binnen, Tel. (0 2206) - 402
- Zuidholland:** P. Klapwijk, Buizerdstraat 1 B, Rotterdam, Tel. (0 10) - 79446
- Zeeland:** PRUD. De BRUINE, A 133, Zuiddorpe
- Noordbrabant:** P. J. A. van der LOOIJ, Beverlaan 1, Son, Tel. (0 4990) - 1691
- Limburg:** P. H. RAMAKERS, Kaldebornweg 92, Heerlen
- Adviserend lid:** de Rijksbijenteeltconsulent Ir. J. Mommers, Bredaseweg 304, Tilburg, Tel. (0 4250) - 22425
- Accountant:** W. H. v. Mourik, 1e St. Janshof 11, Rotterdam, Tel. (0 10) - 123977
- Ereleden:** R. ter Brugge, Heiloo; Joh. A. Joustra, Amersfoort; Dr. Ir. A. Minderhoud, Oosterbeek; A. S. Planting, Paterswolde; Tj. Stienstra, Leeuwarden; A. Vink, 's-Gravenhage

uit de jaagkieps

Oosterse wijsheid

(Van Sri Ramakrishna, 1833—1886)

Vliegen zitten soms op de zoetigheden, uitgesteld in de banketbakkerswinkel, maar zodra een straatveger met een mand afval voorbijgaat, verlaat de vlieg de zoetheid voor de vuile rommel.

De honingbij zit nooit op vuile dingen en drinkt altijd honing van de bloemen.

Wereldse mensen zijn als de vliegen. Bij tijden krijgen zij een proefje van de goddelijke zoetheid, maar hun natuurlijke aanleg brengt hen spoedig terug naar de vuilnisbak van de straatveger. De goede mens gaat daarentegen steeds op in het beschouwen van het Zaligmakend Visioen.

Sommige mensen zijn gelijk de vliegen, die nu eens op het slachtafval zitten en dan weer honing drinken, maar de verlichte ziel is gelijk de bij die altijd honing drinkt van de Goddelijke Aanwezigheid en niets anders.

(B.B.J. 1963/6/VII.)

De laatste aantekeningen van de heer Kronenberg (1816—1913)

Op bijna 89-jarige leeftijd besluit onze heer Kronenberg, die in 1905 nog 10 volken opzette, zijn aantekeningen als volgt: Het verdriet met de bijen dezen zomer (1905) ondervonden werd spoedig ruim vergoed door de pret die Jan en ik gehad hebben in het begin van Augs met een zwerm.

Op den 1sten Augs 's zomers zooals ik den geheelen zomer deed, om 10 uur in den hof komende, zag ik een speurbij voor de leedige houten korf vliegen en onderzoekende of er een goede plaats was voor een zwerm. Dat zoeken hield den geheelen voormiddag aan. Het bleef bij die eene bij. Den 2den weer op den zelfden tijd in den hof zijnde vlogen er drie altijd door onderzoekende of er binnen in de korf geen kwaad en ook buiten den korf geen hindernis was. Dat duurde ook den geheelen dag.

Op den 3den dag waren er 5 of 6 bijen, allen hetzelfde doende. Op den 4den dag 7 of

8. Op den 5den nog meer en 's middags vloog de korf zoo druk of er reeds een zwerm in was. Op den 6den in den hof komende dacht ik ook eerst, dat er reeds een zwerm in was, maar bij nauwkeuriger beschouwen zag ik dat de bijen wel druk uit- en invlogen, maar aarzelend, en niet zooals een bezette korf pijlsnel uitvlogen. Vreemd scheen het mij toe, dat voor de leedige korven onder het dak van de koepel en in het schoer ook gedurende die zes dagen speurbijen vlogen, maar daar bleef het bij enkelen.

Even een pijp aanstekende in den koepelkelder en weder komende bij de houten korven zag ik tot mijn schrik dat de geheele troep vertrokken was, ook de speurbijen bij de koepel en voor het schoer. Toen was het precies kwart voor 12 uur. Toen Jan bij mij kwam, zeide ik hem:

Nu dachten wij een zwerm te krijgen maar zij is vertrokken naar een plaats, die haar beter aanstaat. Laten wij nu in de koepelkelder gaan koffie drinken. Zoo deden wij.

Precies 12 uur zag ik boven den houten korf ééne bij horizontaal vliegen. Ik vloog op, roepende: „Jan gauw”. Het was reeds te laat: de leedige korf was buiten zwart van bijen, want zij verstopten haast het tielgat en het zwerm stroomde als een waterval over den muur op den lager geplaatste korf. Jan de oude man danste van plezier. Ik had het ook bijna gedaan, maar schaamde mij ervoor. Vooral speet het mij dat ik het vertrek van de speurbijen en de aankomst van het zwerm niet had gezien. Het grootste plezier voor mij lag daarin dat ik de geschiedenis van een intrekende zwerm bijna geheel had geleerd en voor mij zelf overtuigd ben, dat de bijen een spraak onder elkaar hebben en waarschijnlijk nog meer geluiden onder elkaar kunnen doen hooren, dan wij met onze beste ooren niet kunnen opvatten.

Zooals ieder weet gaat een zwerm uit de korf altijd, na eruit gevlogen te zijn, eerst eenige tijd, vermoeid en verhitst door de angst van af-

dwaling, aan een tak of struik in den vorm van een druiventros hangen. Aldaar blijft ze tot ze geheel uitgerust is, en vertrekt dan in woeste vaart, altijd halverwind in elliptische kringen, naar onbekende streken: zet zich daar weer aan een klomp bijeen en zendt dadelijk naar alle kanten boden uit om een geschikte woning te zoeken; welke bijen daarvoor afgezonden worden weet ik niet, waarschijnlijk van de oudsten. Als nu de afgezant een goede woning gevonden heeft, zegt hij het aan het zwerm. Daarna een beetje wantrouwend bepaalt het zwerm, morgen gaat er één of twee met u mede en als die het woonhuis ook goedkeuren, gaan er de volgende dagen meer mede en ten laatste als er een menigte goedkeurders zijn, vertrekken deze tegelijk naar het zwerm om dezen den weg te wijzen naar de nieuwe woning. Hoe dit alles zoo ordelijk en secuur in zijn werk kan gaan is zonder afspraak en overleg in den bijentaal, onbegrijpelijk.

En waarom zouden zij geen taal hebben? Omdat wij die niet verstaan? Van hunne geluiden waardoor zij iets willen uitdrukken kennen wij:

- 1e. de **hoogste** toon als zij willen steken;
- 2e. de **laagste** toon als de im moerloos is;
- 3e. een **windtoon** als zij zwermt;
- 4e. een **vreugdetoon** als zij uitspeelt;
- 5e. een **zachte toon** als zij op de bloem vliegt;
- 6e. **nog zachter toon** als zij, wanneer de woning haar niet bevalt, langzaam afzonderlijk, uit de korf bijna verticaal vliegende, in het onzienlijke verdwijnt. Of zij zig aldaar tot een zwerm vereenigt weet ik niet.

Maar dat weet ik wel: dat hoe verder men komt in de studie van de bijenwereld, hoe dieper ontzag men krijgt voor de wijsheid van het Oppervezen en men spijt gevoelt niet vroeger

zich meer te hebben toegelegd het wonderbaarlijke en schoone van de bijenwereld nagegaan te hebben. (Tot deze gevolgtrekking kwam de heer Kronenberg na reeds meer dan 70 jaar bijen gehouden te hebben.)

De Apidictor

Over de taal der bijen weten wij thans heel wat meer dan ten tijde van de heer Kronenberg. Om de geluiden in een kast te beluisteren heeft men verschillende apparaten bedacht. Wij hebben allen wel eens aan een kast geklopt om te horen of het volk een moer had. Hiervoor gebruikt men ook wel primitieve middelen als een stok met houten schijf, of een stuk rubber slang, die men in het vlieggat hield en dan het andere einde tegen het oor hield.

In het boek van Oeser „Der Bien und Du” lezen wij over dit onderwerp, dat door het inbrengen der apparaten stoornis in het volk ontstaat, waardoor het geluid niet zuiver is. Men heeft daarom een „bijenstethoscoop” ontworpen, bestaande uit een driehoekige houten doos, waarvan de open zijde het gehele vlieggat bedekt; door een slang aan de tegenoverliggende hoek wordt het geluid naar het oor overgebracht. Door dit instrument zou het volk niet gestoord worden.

Maar de techniek gaat verder; enige jaren geleden kwam de Engelsman Wood in het nieuws met zijn Apidictor, een elektronisch apparaat, waarmee men de inwendige toestand van een bijenkast kon beluisteren.

Van een belangstellende lezer kregen wij het volgende knipsel:

In Groot-Brittannië wordt een elektronisch apparaat vervaardigd voor bijenhouders dat tot besparing van arbeidskosten en een aanzienlijke toeneming in de honingproductie kan leiden. Het apparaat kan van buiten af geluiden in de bijenkorf opvangen en vooraf bepaalde abnormaliteiten signaleren, zoals het uitzwermen, het niet functioneren van de bijenkoningin ten gevolge van sterfte of verlies van vruchtbaarheid, e.d., zonder dat de korf uiteen behoeft te worden genomen of gestoord. Het apparaat kan ook in de winter gebruikt worden wan-

neer andere methoden van onderzoek niet mogelijk zijn. Het apparaat dat 340 gram weegt en 12,7 bij 9,5 centimeter meet, wordt over de schouder gedragen en een kleine microfoon wordt door een klein gat aan de achterzijde van de bijenkorf gestoken. Door middel van een wijzer kan de bijenhouder de geluiden, die worden versterkt en gemakkelijk door de hoofdtelefoon te herkennen zijn, interpreteren. Het uitzwermen kan zelfs dertig dagen voordat de bijen de korf verlaten worden ontdekt. Met deze apparatuur kan men de korven om de 10—14 dagen in enkele seconden inspecteren in plaats van 10—15 minuten om de negen dagen. Aangezien meer dan 90 procent van de inspecties geen aanwijzingen opleveren wat betreft uitzwermen en andere negatieve omstandigheden, is de honingproductie tot nu toe nodeloos onderbroken, aldus de fabrikant. (LPS.)

Ook in de Engelse vakbladen kwam deze mededeling voor, maar daar was ook de prijs van het apparaat vermeld n.l. £ 40.— of wel f 400,—.

In het British Beejournal 1964/10/X staat een artikel van de uitvinder Wood, waarin deze iets vertelt over de ontwikkeling van zijn apparaat, dat door de redactie van genoemd blad „misschien de grootste technische vooruitgang in de bijenteelt van de laatste eeuw” wordt genoemd.

Na jarenlang proefnemingen gedaan te hebben had hij in 1951 zijn eerste succes. Zijn elektronisch apparaat was lomp en groot en woog zo'n 50 kg.

Hiermede had hij in een bijenkast een bijzondere toon ontdekt, die geleidelijk sterker werd en toen hij dacht dat het geschikte moment gekomen was, opende hij de kast en vond moerdoppen. In 15 andere kasten waarin hij deze toon niet gehoord had bevonden zich geen doppen.

De geluiden in een bijenvolk worden voortgebracht door trillingen der vleugels. Nu is er verschil tussen de trillingen van vleugels die plooibaar zijn (die van de jongste bijen) en van stijve vleugels van de oudere bijen.

De voedsterbijen worden in het algemeen in twee groepen verdeeld: de ene groep voedt de koningin, de andere ver-

zorgt het broed tot dat dit 36 uur oud is. Deze jonge bijen (van 4½ tot 6 dagen oud) produceren koninklijk voedsel (K.V.) en als het volk geen zwermneiging heeft, kunnen zij dit geheel kwijt.

Maar als een volk zwermplanen krijgt zal één van de eerste voorbereidselen zijn het leggen van eitjes door de koningin te verminderen door haar minder voedsel te geven. Haar eierstokken krimpen daardoor in en haar luchtzakken zetten zich uit zo dat zij zal kunnen vliegen. Dit gebeurt lang voordat er moerdoppen worden aangezet en gedurende deze tijd worden de jonge bijen geleidelijk beroofd van hun afzetmogelijkheid van K.V., dat zij ongewild afscheiden. Hun antwoord op deze stoornis is een verhoogde werking van hun vleugels en een sterker geluid. Daar hun vleugels niet stijf zijn, in feite kan een voedsterbij niet vliegen, is de trilling als die van een opgehangen buigzame staaf, hoger van toon en meer afwisselend dan van dezelfde staaf in een vaste positie.

De ondervoeding van de koningin gaat niet plotseling, waardoor het aantal werkloze voedselbijen gestadig toeneemt, deze lijn volgt de trilling en groeit overeenkomstig het aantal bijen, dat hun K.V. niet kwijt kan.

Vier en een halve dag na het begin van genoemd proces neemt het aantal larven tot 36 uur af en dat heeft uitwerking op de voedsterbijen, die ze moeten verzorgen. Het betrokken geluid wordt dan door ongeveer 2 à 3% der bijen gemaakt en is geheel onhoorbaar voor ons gehoor, zelfs als het op het hoogtepunt is. Een eerste vereiste was dus een filter te maken om het gewenste geluid uit te zeven van alle andere geluiden in een bijenvolk. Door de jongste vooruitgang in de elektronica is het thans mogelijk een hanterbaar toestel op de markt te brengen. Voor hardhorige en niet-muzikale imkers wordt het geluid op een schijf zichtbaar.

Beschermheiligen voor imkers

Op 7 december zullen onze r.k. collega's hun beschermheilige St. Ambrosius herdenken. Maar in andere landen kent men nog als beschermheiligen St. Valentin (onge-

andere heiligen kent, zo Ste Rita. Ook aan haar wieg zou een bijenzwerm aangevlogen zijn en bij haar graf vliegen nog heden „witte bijen”. Dat zijn geen nakomelingen van haar bijen, maar solitaire bijen, waaronder men zeer lichtgrijze vindt.

Ook de H. Franz von Sales, wiens „honingzoete leer” men roemt, wordt als bijenheilige geëerd. Vreemd vindt Herold het, dat men Johannes de Doper niet als bijenheilige noemt. Deze leefde toch in de woestijn van sprinkhanen en honing. Hij had geen dienaar, die de honing uit de rotsholen haalde, en moet daarbij meer-malen flink gestoken zijn. De bijen van Palestina behoren niet tot de zachtardigste.

Varia

veer 273), St. Jean Chrysostome (347—407) en Ste Rita (1382—1457). Deze heiligen werden genoemd in La Revue Française d'Apiculture 1963/6. Van St. Jean Chr. is de spreuk: De bij wordt geëerd daar zij niet alleen voor zich zelf werkt, maar voor allen. Op een vraag over deze heiligen antwoordt Pastor E. Herold in Imkerfreund 1963/8 dat behalve St. Ambrosius men nog

Bij de uitgever Letteren en Kunst te Amsterdam verscheen een kleurig kinderboekje (16 blz.) waarin het leven van een aardhommel wordt beschreven; het werkje is van Poolse afkomst, geschreven en geïllustreerd door Poolse dames. De plaatjes zijn mooi, de tekst in versjes zo zo, maar de titel misleidend nl. Hummeltje de Bij. Het is jammer dat derge-

lijke werkjes niet vooraf door deskundigen worden beoordeeld.

Bijgaand plaatje is overgenomen van La Gazette Apicole 1964/5; het onderschrift luidt: Men had hem moeten laten weten dat het geen brievenbus is.

In de Rheinische Bienenzeitung 1964/8 schrijft een medewerker dat men daar in 1964 opvallend veel last van wasmotten had gehad. Jékavé heeft er geen gezien. Wij zijn weer aan het einde van een jaar gekomen; 1964 was voor veel imkers een goed jaar. Prettige feestdagen wenst u

JÉKAVÉ

WEER IS ONZE HONING MET DE EERSTE PRIJS BEKROOND

U koopt dus bij ons de allerbeste kwaliteit.

Klaverhoning f 2,30

Fruithoning per kg f 2,25

Minimum afname 25 kg
bij 50 kg franco huis

Geen statiegeld voor het fust

BIJENPARK BRULLEMAN BREUKELEN

Zandpad 42 a - Tel. 0 3462 - 303
VAN OUDS BEKEND

Verzending ook naar België mogelijk.

Cursussen in bijenteelt

Uit de nieuwe rijksvoorschriften stippen wij het volgende aan:

1. Lokalen van lagere land- en tuinbouwscholen worden gratis beschikbaar gesteld.
2. Het salaris van de leerkracht, dat door het rijk wordt betaald, bedraagt f 9,50 per lesuur van 50 minuten.
3. Leerlingen moeten minstens 18 jaar zijn. Voor deelname van jongeren moet de rijksinspectie toestemming geven.
4. Het minimum aantal leerlingen is 14. De rijksinspectie kan toestemming verlenen om met minder leerlingen te beginnen.
5. Voor de vorming van een parallelcursus (splitsing van de praktische lessen) moet de rijksinspectie toestemming verlenen.
6. Het cursusgeld is onveranderd vastgesteld op f 10,— per cursist. Meer leerlingen uit hetzelfde gezin krijgen de gebruikelijke reductie.
7. Voor leermiddelen wordt hoogstens f 30,— subsidie verstrekt.

Alle inlichtingen worden gaarne verstrekt door het Bijenhuis te Wageningen, dat ook gaarne de aanvraag en afrekening voor u verzorgt.

Onze bijtjes kunnen heel wat hebben

Hierover schreven we in 't Groentje van september '64 en gaven toen een beschrijving hoe de kast, waarin een bijenvolk het 10 dagen in een warme zaal uitgehouden had niet alleen, doch na die 10 dagen nog in goede conditie de buitenlucht in mocht.

Dezelfde kast gebruikten wij op een tentoonstelling in Leiden, september jl. Hier werden de bijen 8 dagen opgesloten. Ook deze „gevangenschap” volbrachten onze vriendinnen uitstekend.

Op deze foto ziet u de kast afgebeeld. Weer merken we op dat het geen stand was voor de imkers, doch van de spaarbank die een bij in haar embleem voert, zittende op gedeelte van een uitgebouwde raat, zodat, behalve een paar bokalen honing, verder geen imkers-artikelen te bezichtigen waren. De tentoonstelling werd door 30.000 mensen bezocht en de stroom belangstellenden rond de bijenkast was dan ook enorm.

De bank had voor een bedrag van f 500 aan prijzen uitgelooft voor hen die wisten te vertellen (op een kaart) hoeveel bijen op de 10 behoorlijk bezette raten aanwezig waren. Duizenden opgaven kwamen binnen in de bus die u op de kast kunt zien.

Het aantal was vastgesteld op 26.500 en de brief verzegeld bij de notaris!

Het was vermakelijk de schattingen te lezen. Van 800 tot 1 miljoen!

Ook hebben we er nog een observatiekast gehad. (De bijen die hierin verbleven moesten het 2 dagen uithouden, doch kwamen gezond en fris naar buiten.)

Een observatiekast heeft dit voordeel dat men „hare-majesteit” aan het werk kan zien. Ondanks vele bewonderaars ging de ijverige „koningin” door met te doen wat-der-koningin

is. Dit werd door de bezoekers dan ook zeer op prijs gesteld!

We hebben zodoende weer aardig wat kunnen laten zien van onze bijen, doch ook veel kostelijke, nuttige eigenschappen mogen mededelen aan de vele belangstellenden.

Schiedam

G. v. d. LEEDEN

Naast onze zeer uitgebreide collectie imkersartikelen kunnen wij u ook leveren voor wederverkoop diverse soorten prima kwaliteiten

zuivere bijenhoning

Alles zolang de voorraad strekt.

	per kg
Witte klaverhoning	voor f 2,35
Canadese klaverhoning zacht gekristalliseerd ..	voor „ 2,40
Bloemenhoning, licht van kleur	voor „ 2,25
Bloemenhoning, goud geel van kleur	voor „ 2,50
Boekweithoning, iets apart	voor „ 2,10
Acaciahoning, een pracht kwaliteit	voor „ 3,10
Oranjesemhoning, iets fijns	voor „ 3,—
Lindenbloesemhoning, munt-achtig van smaak voor	„ 2,50

Alles verpakt in bussen van 25 kg netto inhoud.
Bussen komen niet op rekening.

Levering franco bij afname vanaf 2 volle bussen van 25 kg honing.

Uw opdrachten op bovenstaande aanbieding zullen wij met belangstelling tegemoet zien.

Bijenstand :

H. T. VAN DAM & ZN. JUBBEGA (Fr.) - TELEF. 0 5165 - 382

Ik ben verliefd

In een vorig Groentje heb ik gezegd, dat ik verliefd ben op de nobele carnica's van Schiermonnikoog. Naar aanleiding daarvan vragen enige leden mij, iets over mijn ervaringen met carnica's te vertellen.

Er doen nog altijd sterke verhalen de ronde over de zwermduift van de carnica's. Dat komt, doordat ook in ons land in vroeger jaren de handelaren de „beroemde grijze Kärntner alpenbijen” in grote hoeveelheden verkochten. Die zwermen inderdaad heel erg. Had men eenmaal zo'n „beroemde” koningin geprobeerd, dan wist men het wel: zwermduifts, die carnica's.

Luistert u even naar wat dr. Ruttner daarvan zegt: „Gewaarschuwd moet worden voor de „boerenkastjes” met „grijze Kärntner alpenbijen”, die door de handelaren worden aangeboden. Dit is een eenzijdig op zwermduift geteelde carnica, die onbruikbaar is voor een moderne bedrijfswijze”.

Tegenover deze zwermduifts stelt dr. Ruttner de beproefde teeltstammen, waarvan hij zegt „... dat ze bij juiste behandeling — dat wil in de eerste plaats zeggen: als men ze voldoende ruimte geeft — niet de minste verhoogde zwermneiging vertonen”.

Uit deze beproefde teeltstammen is twintig jaar geleden ook onze Nederlandse carnica van Schiermonnikoog voortgekomen en de heer Van den Berg heeft die twintig jaar lang op voor Nederland belangrijke eigenschappen geselecteerd.

Als Ruttner de carnica met de zwarte bij vergelijkt, zegt hij: „Het belangrijkste kenmerk van de carnica lijkt mij haar sprongwijze ontwikkeling. Ze overwintert met naar verhouding kleine volken. Meestal bezet ze in de winter niet meer dan 6 tot 8 raten. Het voedselgebruik is in verband daarmee gering. In het voorjaar echter vertoont zij een buitengewoon snelle, stormachtige ontwikkeling, als gevolg waarvan zij snel de kasten vult. Daarom is de carnica „de ideale bij voor de voorjaarsdracht”, zoals broeder Adam, een zeer kritisch waarnemer, haar noemde.

De zwarte bij overwintert met grotere volken en zij gebruikt meer wintervoedsel. De voorjaarsontwikkeling is langzamer, vlakker. Het is een bij voor het gelijkmatige klimaat, voor de late dracht, die in onze tijd echter steeds schaarser wordt”.

Natuurlijk vragen mijn briefschrijvers ook of de carnica's meer honing halen dan de zwarte bijen. Ruttner zegt daarvan:

„... dat de carnica's, vergeleken met de sterk verkruiste bijen in Nrd.-Duitsland vaak dubbel zoveel honing halen en dat alleen deze belangrijk grotere produktiviteit van de carnica's verklaart, dat de carnica de zwarte bij in Duitsland in slechts twintig jaar tijd bijna geheel verdrongen heeft”.

Dat laatste kan ik bevestigen. Het geldt óók

voor Oost-Duitsland, waar men, volgens de officiële lijst, niet minder dan 136 bevruchtungsstations voor carnica's heeft tegen nog maar 8 voor de zwarte bijen. Als wij over carnica's spreken, moeten wij er dus wel even bij zeggen, over welke carnica's wij het hebben: over de „beroemde” grijze Kärntner alpenbijen of over de Nederlandse carnica's van Schiermonnikoog. Ruttner maakt zeer terecht onderscheid tussen de carnica als „landras”, zoals die in het vaderland van deze bijen voorkomt zonder dat daarin door teelt en selectie is ingegrepen en aan de andere kant de teeltstammen, waarin men een mensenleeftijd lang en langer de gewenste eigenschappen naar voren heeft gehaald en de ongewenste onderdrukt.

Verder moet men bedenken, dat zelfs in laatstgenoemde families nog wel eens een zwart schaap voorkomt en dat men zijn oordeel over de hele familie niet mag baseren op de ervaringen met dat ene zwarte schaap. Een belangrijk deel van de teelt bestaat juist daarin, dat men steeds weer de zwarte schapen van de voortplanting uitsluit.

Ik heb tot nu toe dr. Ruttner veel aan het woord gelaten omdat hij een zeer zakelijk geleerde is met een sterke praktische inslag. Hij weet ook waarover hij spreekt, want bij zijn ene instituut teelt hij carnica's en bij het andere zwarte bijen. Maar u wilt misschien wel weten wat ik er zelf van denk?

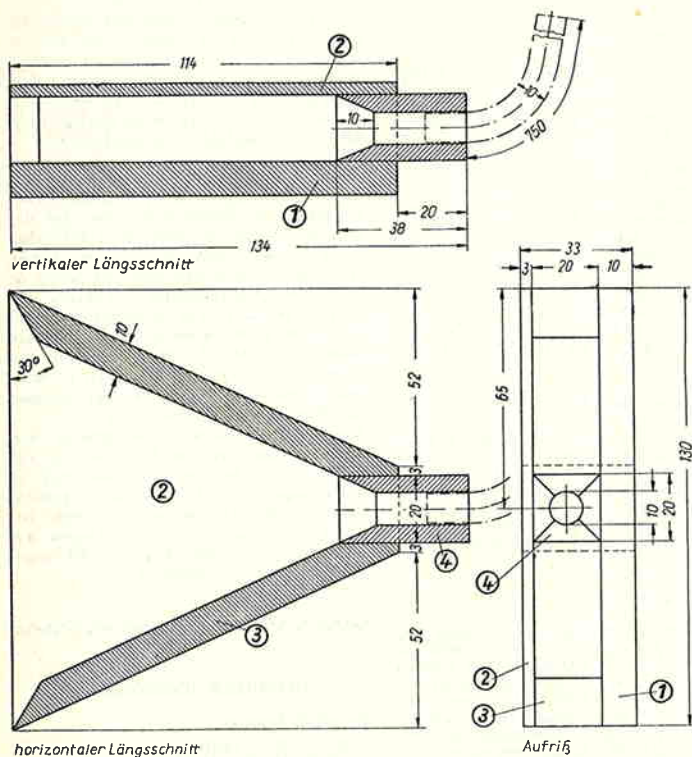
De carnica als ras heeft bepaalde eigenschappen, die zeer aantrekkelijk zijn, zoals haar zachtaardigheid, haar vaste zit op de raten en haar stormachtige voorjaarsontwikkeling. **Binnen dit ras** zijn er „families” die uitblinken door hun ongebreidelde zwermduift en andere families, die uitblinken door hun uitgesproken zwermtraagheid. Het is dus even dwaas om te spreken over de zwermduift van „de” carnica als bijvoorbeeld over de misdadigheid van „de” Nederlander.

De carnica, die wij op Schiermonnikoog telen, heeft beslist geen sterkere zwermduift dan de zwarte bijen. Zij haalt niet minder honing. Zij is véél gemakkelijker te behandelen en in ons dichtbevolkte land krijgt men met de carnica minder gauw last met burens en autoriteiten dan met zwarte bijen. Het is echter een andere bij en zij vraagt een andere behandeling. Men moet ze eerder en meer ruimte geven dan de zwarte bijen. Als men ze in augustus niet naar de hei brengt, moet men ze „aan de praat houden” omdat ze in drachtloze tijden het broeden eerder staken dan de zwarte bijen.

Als ik zeg, dat ik verliefd ben op de carnica's van Schiermonnikoog, bedoel ik dus zeker niet dat ik verliefd ben op **alle** carnica's of wat daarvoor doorgaat. Ik bedoel dan alleen maar dat onze Nederlandse carnica — om het voorzichtig te zeggen — wat produktie betreft zeker niet de mindere is van de zwarte bij en dat zij wat gedrag en eigenschappen betreft de bij naar mijn hart is.

G.

EEN BIJENSTETOSCOOP

Een goed hulpmiddel om te beluisteren hoe het met de bijen staat, is de bijenstetoscoop. De afbeelding en de werktekening spreken voor zichzelf. De afmetingen moeten natuurlijk aanpassen aan de breedte van het vlieggat. Sommige imkers kloppen in winter en voorjaar even op de kast en luisteren dan of het volk nog leeft. Er zijn er ook, die eenvoudig een stuk rubber- of plasticslang door het vlieggat schuiven en het andere eind aan hun oor houden. Bij deze methoden kunnen de zachte geluiden niet zo goed worden gehoord en de geluiden van de omgeving overstemmen die veelal. De platte „trechter” van de bijenstetoscoop schakelt al deze bijgeluiden uit, vangt ieder uit het binnenste van de kast komende geluid op en leidt dat geconcentreerd naar het luisterende oor van de imker. Het is prachtig zo de „hartslag” van het wintervolk te beluisteren en bij afwijkingen kan men al vroeg in het voorjaar zijn maatregelen nemen. Wie moeite heeft met het beluisteren van het tuten en kwaken van koninginnen vindt in de bijenstetoscoop een prachtig hulpmiddel.

Officiële mededelingen

VERSLAG HOOFDBESTUURSVERGADERING 7 NOVEMBER

Bij de opening der vergadering herdenkt het hoofdbestuur ons overleden erelid, de heer B. A. van der Sande. De voorzitter dankt het hoofdbestuur voor zijn attentie ter gelegenheid van zijn 25-jarig ambtsjubileum als burgemeester van Gorinchem. Hij heeft ook de geestige speech van de heer Lieshout en de attentie van de Bedrijfsraad zeer gewaardeerd. Hij wenst de heren Assink, Maagendans, Pater en Klapwijk geluk met hun herbenoeming als hoofdbestuurslid, welke herbenoeming bij enkele kandidaatstelling geschiedde. Aandacht wordt geschonken aan de achtergronden van het bedanken als lid van onze vereniging door het lid en hoofdbestuurslid van de ANI en lid van de Commissie van Vertrouwensmannen voor de ANI, de heer Ir. C. Spithoos.

Samenvoeging bijenbladen en fusie

Bijna de gehele verdere vergadering is gewijd aan de rapporten van de Commissie van Vertrouwensmannen en van de Commissie Samenvoeging Bijenbladen. Men betreurt het algemeen, dat de ANI, blijkens het (in het vorige nummer gepubliceerde) rapport vooraf elsen heeft gesteld, die nu niet voor inwilliging vatbaar zijn, maar die na fusie op democratische wijze door alle leden hadden kunnen worden beoordeeld. De eis van de ANI om het bestuur van de toekomstige vereniging te laten bestaan uit een gelijk aantal leden van de verenigingen, die tot fusie overgaan, druist in tegen het democratische principe van evenredige vertegenwoordiging en is dan ook onaanvaardbaar.

Het hoofdbestuur verklaart zich unaniem voor de door de Commissie van Vertrouwensmannen voorgestelde fusie van onze vereniging met de zuidelijke bonden. Het hoopt daartoe t.z.t. voorstellen aan de algemene vergadering voor te leggen. Het hoofdbestuur geeft uitdrukking aan zijn erkentelijkheid voor het vele en voortreffelijke werk dat de Commissie van Vertrouwensmannen heeft verricht en het verklaart zich gaarne bereid om met die commissie, aangevuld met de voorzitters en penningmeesters der vier organisaties, de toekomstige gang van zaken diepgaand te bespreken. Veel aandacht wordt uiteraard besteed aan de samenvoeging der bijenbladen. Het rapport van de desbetreffende commissie wordt in zijn geheel goedgekeurd. De commissie wordt verzocht en krijgt machtiging om ook na de verschijning van haar rapport verder te werken en al het mogelijke te doen om de samenvoeging der bladen per 1 januari a.s. te realiseren.

In de nieuwe commissie van redactie wijst het hoofdbestuur onzerzijds aan de heren Assink en Maagendans, die na het overlijden van de heer Van der Sande samen de redactiecommissie van het Groentje vormden. De Commissie Samenvoeging Bijenbladen vergadert op 13 november. Als de verwachting in vervulling gaat, dat zij op die vergadering de gang van zaken geheel kan regelen, zullen daaromtrent in het Groentje nog nadere mededelingen worden gedaan (zie blz. 162 en 163).

Bestuur Bedrijfsraad en Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap

De zittende leden en plaatsvervangende leden van beide besturen worden herbe-

noemd. Deze besturen zijn als volgt samengesteld: Mr. L. R. J. ridder van Rppard, plv. J. Frens; A. H. van den Berg, plv. W. Assink; H. G. Maagendans, plv. C. Pater Jzn.; G. J. A. Meijer, plv. B. Th. Kinkelaar. Welke bestuursleden door de Zuidelijke Bonden zullen worden aangewezen is nog niet bekend.

Huurprijzen fruitvolken

Bij de bespreking van de huurprijzen voor de fruitvolken in 1965 wordt er de aandacht op gevestigd, dat er door de goede zorgen van de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap een model-overeenkomst tussen fruitteiler en imker is opgesteld, gepubliceerd in het Groentje van maart van dit jaar. Als er in een ter tafel komend geval, waarin de fruitteiler betaling weigerde, zo'n overeenkomst was getekend, zou dat geval veel gemakkelijker liggen.

Men verwacht in 1965 weer veel vraag naar bijenvolken. In een onder auspiciën van het Landbouwschap te houden vergadering van fruittelers en imkers zal weer, als gewoonlijk, de huurprijs worden vastgesteld.

Komkommerkwestie

In de provincie Groningen baart de komkommerkwestie zorgen. Er is in enige gemeenten bij overrompeling een bijenverordening aangenomen die het houden van bijen praktisch onmogelijk maakt en tussen de desbetreffende veiling en de imkers is nog geen overeenstemming bereikt.

Imkersdag 1965

Het hoofdbestuur spreekt de hoop uit, dat alle Nederlandse imkers reeds in 1965 samen één Imkersdag zullen kunnen vieren, al rijst daarbij uiteraard de vraag, waar men gelegenheid heeft een zo groot aantal personen te ontvangen. Dit zal nog door de Commissie van Vertrouwensmannen worden besproken.

Brochure honinggevende gewassen

De Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap heeft in samenwerking met de rijksbijenteeltconsulent een brochure ontworpen over de aanplant van honinggevende gewassen. Die brochure zal worden toegezonden aan de besturen van alle Nederlandse gemeenten, aan de hoofden der plantsoendiensten, aan de tuinbouwscholen, aan de tuinarchitecten en verder aan alle personen en instanties, die er een nuttig gebruik van kunnen maken. Het is de bedoeling, dat t.z.t. ook alle leden een exemplaar ontvangen, mogelijk als bijlage van het nieuwe bijenblad. Het hoofdbestuur verwacht dat alle afdelingsbesturen en alle leden hunnerzijds hun best zullen doen om met deze brochure in de hand te pleiten voor verbetering der bijenweide bij alle personen en instellingen, die daar zeggenschap over hebben. Voor de beplanting van wegen en parken en nieuwe woonwijken is dit voor de imkers van groot belang. Laat deze brochure dus niet in de prullenmand terechtkomen, maar ga ermee werken!

Koolzaad Flevopolder

Van de zijde der Polderdirectie is er een verontrustend bericht, waarin wordt gezegd dat de beschikbaarstelling van koolzaadvelden voor de bijen en de daaraan aangepaste insectenbestrijding een nadelige invloed heeft op de opbrengst van het koolzaad, terwijl dit ook voor de bedrijfsvoering bezwaren oplevert. Het hoofdbestuur hoopt dat de desbetreffende commissie van de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap er met medewerking van de rijksbijenteeltconsulent toch in zal slagen de oude regeling gecontinueerd te krijgen.

Aan alle leden

Een aantal afdelingen zond ons reeds de ledenlijsten en het quotum voor 1965 toe. Daarvoor onze hartelijke dank.

Tal van afdelingspenningmeesters zijn druk bezig de contributie van 1965 te innen.

Wij verzoeken de leden dringend om hun medewerking te verlenen aan één snelle inning. Leg het geld voor de kwitantie klaar en betaal bij eerste aanbidding.

IEDER LID HEEFT ER BELANG BIJ, dat de ledenlijsten en het quotum vóór 1 januari in Wageningen zijn. Als dat niet het geval is, gaat de verzekering tegen brand, vervoerschade en wettelijke aansprakelijkheid namelijk pas in op de datum, waarop ledenlijst en quotum ontvangen worden. Ter toelichting diene, dat in de polis vermeld is, dat al onze **LEDEN** verzekerd zijn. Maar in de statuten staat, dat als lid alleen zij worden aangemerkt, voor wie het quotum aan Wageningen is afgedragen.

Zou dus bijvoorbeeld in januari een bijenstal van een lid in vlammen opgaan terwijl het quotum nog niet in Wageningen is, dan zijn stal, volken, kasten, suiker, kunststraat en verdere benodigdheden niet verzekerd. Mogen wij een beroep op allen doen om dit onge-dekte risico te vermijden?

OFFICIELE MEDEDELING

Dagelijks bestuur

Mr. L. R. J. ridder van Rappard, voorzitter; H. G. Maagendans, ondervoorzitter; G. J. A. Meijer.

Bestuur Bedrijfsraad en afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap

Mr. L. R. J. ridder van Rappard, plv. J. Frens; A. H. van den Berg, plv. W. Assink; H. G. Maagendans, plv. C. Pater Jzn.; G. J. A. Meijer, plv. B. Th. Kinkelaar.

Commissie afdeling Handel

J. Timmermans, voorz. (1967); A. H. van den Berg (1965); B. Th. Kinkelaar (1966).

Koninginneteeltcommissie

H. J. Lohuis, voorz.; W. Bakker; J. de Ruiter; A. H. van den Berg; Dr. T. Piek.

Bespuitingcommissie

Tj. Stienstra; H. G. Maagendans; Dr. A. F. H. Besemer, adviseur.

Bibliotheekcommissie

Prud. de Bruine; H. G. Maagendans.

Juridische Commissie

Mr. L. R. J. ridder van Rappard; H. G. Maagendans.

Commissie van Redactie

H. G. Maagendans; W. Assink.

Commissie Examen Praktisch Imker

A. S. Planting, voorz.; A. H. van den Berg; A. T. van den Brink; H. van Gool.

Commissie

Nationale Honingtentoonstelling

C. Pater Jzn., voorz.; J. J. Mulder; B. Th. Kinkelaar; G. J. A. Meijer.

VRAGENRUBRIEK

Vraag 12:

1. Ik heb drie volken. Omstreeks half juli vond ik bij één volk hele jonge bijen voor de kast. Er werden ook nog steeds jonge bijen naar buiten gesleept. Bij nadere inspectie zag ik, dat oude bijen de dekseltjes, ook waar reeds een gaatje ingeknaagd was door de jonge bijen zelf, wegnagden en de jonge bijen naar buiten sleepten. Er was ruim voldoende voer en stuifmeel aanwezig. Hetzelfde euvel deed zich ook voor bij twee zeer geroutineerde imkers in de buurt. Veertien dagen hiervoor hadden we nogal veel dode bijen gehad van een bespuiting, waardoor er veel bijen verloren gegaan zijn. Zou dit misschien de oorzaak kunnen zijn? Het is alleen eigenaardig, dat bij mij één van de drie en bij een collega-imker drie van de ongeveer vijfendertig volken dit verschijnsel vertoonden.

2. In augustus ben ik met één volk naar de heide geweest. Tijdens de bloei ben ik er tweemaal geweest en heb niets bijzonders opgemerkt. De koningin is een nateelt Kaukasiër. Toen het volk van de heide teruggekomen was, inspecteerde ik het. Er bleken twee koninginnen in de kast te zitten. De nieuwe koningin was geheel zwart. Van één vleugel was nog maar een klein stompje over. Ook zaten er ineens veel zwarte bijen in de kast. Iedere koningin had in de broedkamer een eigen broednestje met werksterbroed. Bij latere inspectie bleek, dat de koninginnen trouw op hun eigen „helpt“ bleven. Ik heb het volk normaal voor de winter opgevoerd. Tijdens de laatste inspectie op 30 september jl. waren ze alle twee aanwezig met ieder op ongeveer drie raten broed. Is het mogelijk, dat er een zwerm op deze kast is gekomen en dat er een vechterij is ontstaan, waardoor de nieuwe koningin een vleugel kwijtraakte? Niemand in de buurt heeft deze zwarte bijen. Ook op de heide stond alleen onze afdeling. Had ik bij de laatste inspectie de nieuwe koningin beter kunnen verwijderen?

B. C. J. B. te IJ.

1. Volk verwijdert jonge bijen 2. Twee moeren in een volk

1. Bij lezing van uw brief dacht ik het eerst aan de mogelijkheid, dat de wasmot hier wel eens de schuldige zou kunnen zijn. Bij nader inzien acht ik zulks echter minder waarschijnlijk, aangezien u in dat geval zelf wel het euvel zou hebben ontdekt. Het komt nl. voor, dat de wasmot het middenschot van de raten aanvreet en daarbij het broed beschadigt. De nagenoeg volwasen larven worden dan door de bijen uitgeworpen; zij vertonen vaak beschadigingen aan de vleugels.

Het is ook mogelijk, dat het broed beschadigd is door het spuitgif, doch dit kan thans niet meer worden geconstateerd. Dat het verschijnsel zich niet bij alle volken voordoet is op zich zelf niet vreemd; de bijen bevliesen nu eenmaal niet alle dezelfde bloemen en putten het benodigde water niet alle uit dezelfde bron.

2. Het ligt voor de hand, dat op het betreffende volk een zwermje met leggende moer is getrokken. Van waar dit gekomen is, is thans niet meer uit te maken. Evenmin is na te gaan, aan welke oorzaak de beschadiging van de zwarte moer is te wijten. De vleugelbeschadiging zou er op kunnen wijzen, dat zij „ingebald“ is geweest maar nog juist aan de wurgung ontsnapt is. —

U zou er goed aan gedaan hebben de beschadigde en vreemde moer aanstonds na de ontdekking te verwijderen. Nu u zulks hebt nagelaten en zelfs het volk met 2 moeren hebt ingewinterd, blijft het een experiment, dat overigens wel zijn interessante zijde heeft. Het is nu echter te laat in het bijenseizoen om er verder nog aan te denken. Mochten beide moeren de winter doorkomen, dan zou ik toch bij de eerste de beste inspectie de beschadigde koningin verwijderen. Eventueel kan dan van de twee afzonderlijke broednesten één broednest worden gemaakt door de betreffende raten naast elkaar te plaatsen.

Ten slotte nog een bescheiden vraag ter overweging: Was het volk eigenlijk niet veel te zwak voor de heide-dracht?

Vraag 13:

Ik heb van een van mijn volken een kunstzwerm gemaakt. De kunstzwerm heeft zich voortreffelijk ontwikkeld, maar het grote volk niet. Na 13 dagen heb ik de doppen weggebroken en na een maand weer in de kast gekeken. Geen broed en ook geen koningin. Een zwerm met jonge koningin ingedaan. Na drie weken geen broed. Toen heb ik een raampje met eitjes uit de zesramer ingehangen. Na 13 dagen 5 rijpe koninginnen in laten lopen plus een zwerm met koningin. Na 3 weken weer geen broed of koningin. Daarna heb ik alles weer herhaald en nu bij de laatste inspectie van 3 september heb ik 2 raten met eitjes gevonden en larfjes en wat gesloten broed.

F. H. te S.

Moerloos hoofdvolk

Aangezien het geenszins zeker is, dat 13 dagen na het maken van een kunstzwerm reeds jonge koninginnen zijn uitgekomen, kan het verwijderen van alle doppen na verloop van die termijn de oorzaak zijn geweest van moerloosheid van uw volk, als gevolg waarvan na enige tijd geen broed werd aangetroffen. Het verwijderen van alle doppen mag onder die omstandigheden dan ook nimmer geschieden zonder dat de imker zich overtuigd heeft, dat er ten minste één jonge koningin aanwezig is.

Als een volk al enige tijd moerloos is kan het euvel meestal niet verholpen worden door er eenvoudig een zwerm met jonge moer bij te voegen. Die jonge koningin wordt in zo'n geval vaak niet geaccepteerd.

Het inhangen van een raam met eitjes uit de 6-ramer had aanvankelijk goede resultaten. Als u op het tijdstip, waarop de jonge koninginnen uitkwamen, zich had beperkt tot het verwijderen van eventueel nog aanwezige doppen, zou de zaak vermoedelijk in het reine zijn gekomen. Het op dat moment bovendien nog toevoegen van een zwerm was van het goede juist te veel. Toen u een maand na het maken van de kunstzwerm

S.

(Vervolg op pagina 175)

UIT DE AFDELINGEN

AFD. HOORN

Huldiging P. Koppes

Op 4 december 1919 werd de heer P. Koppes te Abbekerk gekozen als penningmeester van onze afdeling. Enige tijd later werd hij tevens benoemd als secretaris. Hij heeft beide functies al die jaren voortreffelijk vervuld, als afgevaardigde op de algemene vergadering ontbrak hij nooit, hij regelde de suikerbestelling en zorgde er steeds voor

dat we met een bus vol leden en huisgenoten naar de Imkersdag gingen.

Op 13 augustus j.l. is de heer Koppes 88 jaar geworden. Met dankbaarheid dat zijn gezondheid hem in staat stelde al dit werk zo'n groot aantal jaren te mogen doen, besloot hij zich dit jaar niet weer herkiesbaar te stellen.

Bij zijn aftreden heeft het hoofdbestuur hem de eremedaille der vereniging in goud toegekend. Hij was sedert 1957 reeds drager van de medaille voor bijzondere verdiensten.

Onze afdeling heeft op haar jaarvergadering de heer Koppes onder aanblijding van een passend cadeau tot erelid benoemd, waarbij de voorzitter, de heer Boelis, deze veteraan uiteraard hartelijk dank bracht voor de trouw en de toewijding, waarmee hij de belangen van de imkers, de afdeling en de vereniging zo lange tijd heeft gediend.

AFD. WOLVEGA

Op 29 okt. j.l. hield onze afdeling haar jaarvergadering. Wel extra vroeg, maar zij was — ter besparing van extra kosten — gekoppeld aan een verloting. Deze was nodig om het kassaldo op te voeren. Gelukkig zijn we hierin geslaagd. 1000 loten werden vlot verkocht à 50 ct., waardoor we weer over voldoende geldmiddelen beschikken. Er waren mooie prijzen en dientengevolge „gelukkige prijswinnaars“.

Uit het jaarverslag van de secretaris bleek dat er in het afgelopen jaar — hoe wel niet naar verhouding van het mooie

weer — bevredigend honing is gewonnen. Zowel de klaver als de heide deden het matig. Diverse onderwerpen, o.m. bespuiting, gezamenlijke propaganda-avond met Vogelwacht en Dierenbescherming, etc. werden besproken. Tot bestuurslid werd herkozen C. Plaatsman. Tot leden van de kascommissie voor het volgend jaar werden aangewezen J. Boonemmer en W. Meijer. Voorzitter Wietsma kon in zijn sluitingswoord getuigen van een vruchtbare vergadering.

AFD. SCHOUWEN-DUIVELAND

Voorlichtingsspel

Mogelijkheden en problemen rond de bijenteelt zijn dezer dagen in het „Huis van Nassau“ te Zierikzee aan de orde geweest tijdens onze propaganda-avond, die we organiseerden in samenwerking met de vereniging van oud-leerlingen tuinbouw-wintercursus. In een goedbezette zaal hebben de medewerkers van het rijksbijenteeltconsulent-schap het voorlichtingsspel opgevoerd: „Imkerspraat“.

Ir. J. F. A. M. Mommers gaf tevoren hierover een toelichting. Dit spel werd ten tonele gebracht op een Amerikaanse methode waarin zogenaamde „verborgen verleiders“. Mogelijkheden en problemen van de imkers, de bijenteelt en fruitkwekers waren kunstig verwerkt, waarbij de gezellige imkershumor niet ontbrak.

In de pauze werd een geslaagde verloting gehouden waarbij zeer velen met een prijsje naar huis gingen. Hierna werden nog diverse vragen besproken door een forum, dat werd gevormd door de medewerkers van het rijksbijenteeltconsulent-schap.

De voorzitter van de ver. van oud-leerlingen tuinbouw-wintercursus, de heer P. van Beveren, sloot de vergadering, waarvan we kunnen zeggen dat deze in alle opzichten is geslaagd.

J. P., secr.

AFD. BEETSTERZWAAG EN OMSTR.

Donderdag, 19 november, overleed een van onze oude leden,

MARTEN DE HAAN

van Beetsterzwaag. Meer dan 70 jaar was hij bijker; aanvankelijk als hulp bij zijn oudere broer, later zelfstandig. Voorzitter, secretaris, verzorger van de lesstand van de afdeling en verder steeds een trouwe bezoeker van de vergaderingen, was Marten de Haan één van de leden, waarop een afdeling leeft. En een kenner van het bijenleven, zowel in de oude korven, als in de nieuwe kasten. Steeds gaarne bereid de beginnende imker met raad en daad bij te staan. Enkele jaren geleden werd hem de eremedaille onzer vereniging verleend voor zijn verdiensten de imkerij bewezen en op de agenda voor onze afdelingsvergadering van j.l. vrijdag 27 november staat nog vermeld als bestuursvoorstel het benoemen van erelid van de heren M. de Haan en W. Edema. Het is voor onze vriend De Haan niet meer nodig, nu hij ruim een week voor dit feit op 86-jarige leeftijd rustig is ontslapen ten huize van één zijner zonen te Beetsterzwaag, waar hij zo vol van tevredenheid zijn laatste dagen heeft gesleten.

AFD. BEETSTERZWAAG

AFD. ASSEN

Op de jaarvergadering van 16 november waren ook enige nieuwe leden en de pers aanwezig. In zijn jaarverslag memoreerde de secretaris dat 1964 een goed honing- en verenigingsjaar was. De voorjaarsontwikkeling verliep na een koudeperiode in maart zeer goed en de zomerdracht heeft een goede honinggoest opgeleverd. Onze hoop op de heidedracht, die dit jaar 14 dagen vroeger was dan normaal, is voor zover men de volken op voldoende sterkte had, volledig in vervulling gegaan en menig imker heeft een overvloed aan heidehoning kunnen oogsten. Ook de inwintering is door het zachte weer in september vlot verlopen.

Van 3 t/m 9 april namen wij met een expositie deel aan de hobbytentoonstelling Burger-Militair van de Dienst Welzijnzorg, die voor onze afdeling zeer succesvol is geweest. De contributie werd vastgesteld op f 8,— en tot en met 1967 zal een bijdrage van f 2,— worden geheven voor de dat jaar te houden imkersdag. De afdeling bestaat dan 60 jaar. In de plaats van de heer J. Timmermans (niet herkiesbaar) werd de heer J. Snoek als bestuurslid gekozen. Het aftredend lid de heer R. Reinhardus werd met algemene stemmen herkozen. De bijenstal in het bijenpark kreeg de nodige uitbreiding.

J. H. LUBBERS, secr.

Geheel onverwacht is overleden ons geacht medelid

HENDRIK DIJKMAN

Hij was een goed imker en gaf steeds blijk van belangstelling in het verenigingsleven.

Hij ruste in vrede.

Namens het bestuur der afdeling Eibergen,

H. RIJKESE, secretaris.

Bij deze geeft de afdeling Ooststellingwerf kennis van het overlijden van haar lid

ALBERT JANS KLEISTRA

Hij werd bijna 82 jaar en is maar kort ziek geweest. Hij was het oudste lid van onze afdeling.

Namens het bestuur,
A. KROES, secr.

Op 10 november is van ons heengegaan, de heer

H. JANS

sinds enige jaren erelid onzer afdeling, maar voorheen vele jaren onze actieve secretaris-penningmeester. De overledene zal ons steeds in dankbare herinnering blijven. Dat God zijn bedroefde familie trooste in dit groot verlies.

Namens het bestuur der afdeling Walcheren,
L. SCHORTINGHUIS, secr.

Inhoud 1964

Bestuiving

Symposium London 151

Boekbespreking

Wille: Bijenziekten 29
Doering: Koninkrijk in de bijenkorf 50
Böttcher: Bijenteelt als beroep 71
Evenius: Honigbuch 94
Goetze: Die Honigbiene 103, 157
Bailly: Besmettelijke bijenziekten 124

Bijenteelt in andere landen

Spanje 106
USA 120

Bijenveredeling en koninginnteelt

Reglement Schiermonnikoog 18
Mijtsiekte 19, 42
Verzending in kratjes 26
Instructiedag keurmeesters 26
Koninginneteelt 26, 50
Ervaringen met krainers 26, 39, 40, 43
73, 164, 170
Inteeltdegeneratie 53
K.I. 57
Koninginneteelt 76
Uitzoeken teeltkoningin 92
Boek Goetze: 103, 157
Weerrapport: 127
Wat kost een koningin 127
Ken uw koningin 135
Resultaten Schiermonnikoog 139
Classificatie koninginnen 139

Bijen in de kunst

Shakespeare 106
St. Ambrosius 168

Bijenweide

Koolzaad 18, 31, 35, 62
Fruit 29, 44, 90
Voorwaarden fruit 34
Uitzaai koolzaad 62
Heidehaantje 106
Boomheide 107
Vergeet-mij-niet 153
Heide 159

Bijenwoningen en gereedschappen

Slinger verven 7
Schilderen van kasten 9, 40
Het broedkamerraam 30
Ontzegelmachine 88
Kast van plexiglas 114, 154, 169
Doe-het-zelfers 133
Apidictor 167
Bijenstetoscoop 171

Gedrag der bijen

Paring 24
Meer licht, meer stuifmeel 68
Zwermen 69, 70
Koninginnestof 75
Hormonen 75
K.I. en erfelijkheid 75

Geschiedenis

Bijenteelt in 1864 25 e.v.
Markt Veenendaal 25

Honinghandel en -prijs

De honinghandel 19
Honingprijs 29, 95
Honingverpakking 56, 89

Komkommerkwestie

Komkommerweeën 24
Verordeningen overbodig 127
Manloze komkommer 140

Onderwijs en voorlichting

Examen Praktisch Imker 12, 102, 144, 148
Honingprijs 74
Voorlichtingsspel 74
Cursussen 168

Personalia

Een kwart eeuw Jaagkieps 2
B. A. van der Sande 131, 150
Onze antwoordman F. Slot 165

Praktijk, bedrijfsmethoden

Koninginnerooster tegen zwermen 9
Methode van den Brink 23
Zwermerverhinder 28
Welk formaat honingkamers 28
Beschimmede raten 37
Voorjaarsinspectie 78
Korfteelt 85
Invoeren Koningin 88

Dzierzonkast 88
Naakte volken 89
Wintersterfte 122
Zwerm slaat terug 126
Zwermen jongemoersvolken 126
Inwintering 143
Oude raten vervangen 153
Waagstuk van de heide 159
Twee moeren in een volk 173
Moerloos hoofdvolk 173

Producten der bijen

Zure honing 28
Koninginnemelk 42, 152
Honing als visvoer 56
Bijengif 57
Honingkoek 76
40 jaar honingonderzoek 86, 118

Vereeniging

Naar eenheid 5, 35, 66
Verslag H.B. 7, 55
Eremedailles 10, 165
Bestuur en commissies 13, 165
Voorstellen A.V. 21, 50, 140, 148
Uitkeringen verzekering 27
Imkersdag Amstelveen 43 e.v.
Jaarstukken 55
Jaarverslag 77
Notulen A.V. 109, 119
Verkiezing H.B. 128
Rapport Vertrouwensmannen 146
Het Groentje wordt blauw 162
Afscheid 163

Voeren, suiker

Gevaar buitenlandse honing 56

Ziekten en vijanden

Vervoerverbod 10
Mijtsiekte 19, 50, 72
Boeken 29, 124, 157
Wespen 117, 141, 159
Broedziekte 121

Vaste rubrieken

Beginners 3 e.v.
Vragenrubriek 7 e.v.
Uit de Jaagkieps 8 e.v.
Afdelingsberichten 13 e.v.
Kroniek van de maand 51 e.v.

Andere bijdragen

Congres Praag 11, 22, 75
Het klopt niet altijd 12
Bijenmarkten 38 e.v.
Tentoonstellingen 46 e.v.
Esperanto 48
Voorlichtingsspel 74
Korfteelt 85
Opening Het Wageler 108
Volkskundedag 114
Congres Boekarest 141
Symposium bestuiving 151
Bijenspark 't Rotje 156
Weekend Seale Hayne 158

(Vervolg van pag. 173)

geen koningin en geen broed in het volk aantrof was de aangewezen weg geweest het geven van een eierleggende moer, liefst door bijv. een 6-ramer met goede moer en broed via de „krantenmethode” met het volk te verenigen, na dit laatste nauwkeurig te hebben gezuiverd van mogelijk daarin voorkomende „valse” doppen en van darrenbroed.

S.

Vraag 14

Twee ingewinterde kasten staan goed verpakt op het voorjaar te wachten. De vliegopeningen zijn op het oosten gericht, dat is parallel met een tuinpaadje, dat slechts 2 meter van de kasten verwijderd is. Kan ik, voordat het voorjaar begint, de kasten verplaatsen en wel zo, dat het vlieggat haaks op dit pad komt te staan? De vlieggaten zien dan uit op een lage meidoornhaag en daarachter boomgaard met weiland. Als het mogelijk is, hoe moet ik het dan doen?

J. J. v. S. te H.

Volk verplaatsen

In januari kunt u het beste de kasten verplaatsen. Doe dit bij voorkeur tegen de avond en vermijd zoveel mogelijk storing door stoten of schudden. Maak de oude plaats onherkenbaar, door eventuele balkjes of stelages te verwijderen en hark de omgeving wat aan. U zult dan wel een paar vliegbijs verliezen, maar dat verlies zal in die tijd niet ernstig zijn.

Als u zo lang kunt wachten, kunt u ook de volken op de nieuwe standplaats zetten als ze terugkomen van de reis naar de voorjaarsdracht.

Prettige feestdagen

wensen
wij alle imkers
en al hun
huisgenoten
toe

ALS U EENS EEN UURTJE OVER HEBT, vergeet dan niet uw opgeborgen raten even op wasmot te controleren. Als u dat nog niet deed, schift dan alle raten met darrecellen op het raatoppervlak er uit en alle oude en slecht gebouwde raten. Stuur ze aan ons op en begin het jaar 1965 met onberispelijke raten.

KIJKT U OOK EENS NA wat u volgend jaar nodig hebt. Bestel het nu reeds. Raampjes met kunstraat b.v. moet u in april al voor het grijpen hebben als u ze wilt laten uitbouwen.

Hebt u voor elke kast al een raam voor het voeren met droge suiker klaar?

NEEMT IN DE LANGE WINTERAVONDEN een goed bijenboek ter hand. Wij hebben HET GROTE BIJENBOEK door R. P. Groenveld in voorraad (f 13,90). — Een briefkaartje en overmorgen hebt u het in huis.

Goede
dingen

BIJENHUIS WAGENINGEN

TELEFOON 0 8370 - 2863

GIRO 823276

SPEURBIJTJES

TE KOOP: prima bijenvolken op zes ramen, in Simplexkasten en korven. Alles onder volle garantie. Het van ouds bekende adres, Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, tel. 03462—303.

TE KOOP: Alles wat voor en bij een bij nodig is. Simplexkasten, enkel- en dubbelwandig; spaarkasten en V.S.-kasten, alle in prima staat, met ramen en rooster; uitgeb. broed- en honingramen, ramen, bijenkappen, slingers, observatiekasten, enz. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, tel. 0 3462—303. Van ouds bekend.

TE KOOP: gebruikte bijenkorven zonder gebreken; nieuwe zwermkiepsen; vlechtriet, enz. Bijenpark Brulleman, Breukelen, tel. 0 3462—303.

GEVRAAGD: bijenvolken, in kasten en korven, worden tegen contante betaling aan huis afgehaald. Het van ouds bekende adres om zaken mee te doen: Bijenpark Brulleman, Breukelen, tel. 0 3462—303.

GEVRAAGD: ruwe bijenwas en verder alles wat voor en bij een bij nodig is. Bijenpark Brulleman, Breukelen, tel. 0 3462—303.

WEER IS ONZE HONING MET DE EERSTE PRIJS BEKROOND. U koopt dus bij ons de allerbeste kwaliteit klaverhoning f 2,30, fruitthoning f 2,25 per kg. Minimum afname 25 kg, bij 50 kg franco huis. Geen statiegeld voor het fust. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, tel. 0 3462—303. Van ouds bekend. Verzending ook naar België mogelijk.

ABONNEER U op Bijennieuws 1965, orgaan der afd. Bunnikhouten, à f 2,50 per jaar op postgiro 193060. U ontvangt dan nog 3 nummers gratis van 1964.

FEEKA Handelsonderneming, Achterdijk 26, Bunnik, vraagt te koop tegen goede prijs: Heideslengerhoning, koolzaad-, klaver-, linde- en fruitbloesenhoning van Ned. herkomst.

Pour vos besoins de GELEE ROYALE, toutes quantités aux meilleurs prix consultez: La SOCIETE CIVILE APICOLE de CHEZELLES (Indre), France.

TE KOOP AANGEBODEN: klaverhoning à f 2,25 de kg; lindehoning à f 2,30 de kg; boekweithoning à f 1,85 en f 2,40 de kg; koolzaadhoning à f 2,20 de kg. Verpakt in bussen à 25 kg. Levering franco huis. Bijenstand „De Bijenkorf“, Faas Eliaslaan 10, Baarn.

TE KOOP: 8 lege dubbelwandige 2 x 8-raams kasten, 5 met uitgebouwde ramen, zink-bekleed deksel, 4-raams honingslinger, rooster, zonnwasmelster, beroker. K. de Vries, J. H.-straat 55, Hoogezand.

DE KONINGINNETEELTCOMMISSIE van het hoofdbestuur kan tot nader bericht weer bestellingen noteren voor op Schiermonnikoog geteelde en bevruchte Carnica-koninginnen, die in volgorde van binnenkomst zullen worden uitgevoerd na mei 1965. Prijs f 20,— per koningin. Bestellingen aan: Koninginneteeltcommissie, Bijenhuis, Wageningen.

Verkrijgbaar

Statuten, huishoudelijk reglement en uniform afdelingsreglement, franco per stuk 25 cent
Groot vel kunstdrukpapier met foto's betreffende het leven der bijen, met beschrijving, franco per stuk 60 cent
Index Maandschrift 1898—1949 zo lang de voorraad strekt, per stuk franco f 4,—
Aanplakbiljet: „Spaar de Bijen, uw vrienden. Spuit niet in open bloemen. Dank u!“
10 stuks franco f 1,—
Dr. H. W. de Boer: „De samenstelling en de eigenschappen van de in Nederland gewonnen honing“ (overdruk), 28 blz., per stuk franco f 1,—
Prof. Dr. J. de Wilde: „Veredeling van de Honingbij met behulp van kunstmatige inseminatie“ (overdruk), 16 blz., geill., per stuk franco f 1,—
Donateurskaarten voor afdelingen, per stuk 5 cent
Circulaire aan gemeentebesturen enz. inzake de aanplant van honing- en stuifmeelgevende gewassen gratis
Proefnummers Maandschrift verzenden wij gaarne aan adressen van belangstellenden, die u ons opgeeft gratis

Vooruitbetaling op giro 846801 van de Vereniging.